

Fødevarestyrelsen
E-mail til: 29@fvst.dk

13. april 2018 AMJK
e-mail: amjk@dsk.dk

Høringssvar vedr. udkast til vejledning om ernærings- og sundhedsanprisninger j.nr. 2016-27-33-00118.

De Samvirkende Købmænd takker for at have modtaget ovennævnte udkast i høring. Efter en gennemgang af udkastet til vejledningen har DSK dog enkelte principielle samt mindre spørgsmål og kommentarer. Vi er klar over, at høringen primært vedrører det, at vejledningen skal digitaliseres samt enkelte opdateringer. Alligevel tillader vi os også at påpege andre elementer.

Overordnede betragtninger

Som vi også har påpeget ved tidligere høringer, opfatter vi vejledningen som en meget gennemarbejdet vejledning. Rent anvendelsesmæssigt er den et godt "opslagsværk" med en god struktur – ligesom den er læservenlig. De mange eksempler/afgørelser, som er indarbejdet i vejledningen, er rigtigt gode til at supplere vejledningen, og vi håber, at FVST løbende vil udbygge vejledningen med endnu flere. Dernæst er det godt, at vejledningen indeholder kildehenvisninger til anden lovgivning, som er med til at sikre, at begreberne bliver defineret ens.

Vi har ligeledes bemærket, at flere af de nævnte eksempler er EU-afgørelser. Det er for DSK meget vigtigt, at de fortolkninger af forordningen, der foretages på EU-plan, indskrives i den danske vejledning, da der er stor handel over grænserne, og vi formoder, at antallet af fødevarer, der markedsføres med ernærings- og sundhedsanprisninger, er stigende.

Spørgsmål og kommentarer til konkrete afsnit

Elementer, der skrives om produktet, som virksomheden kan være ansvarlig for

I afsnit 1 (side 7) angives, at "indlæg og bemærkninger, som en anden part har givet på en side (f.eks. Facebook), som en virksomhed er ansvarlig for, er også en del af virksomhedens markedsføring og skal følge reglerne". Hvis dette fastholdes, betyder det reelt, at der skal være overvågning (24/7) på ethvert af virksomhedens medier, hvor udefrakommende f.eks. forbrugere har mulighed for at kommentere et produkt, hvilket en forbruger vel skal have lov til? Vi foreslår derfor, at denne tekst udgår af vejledningen.

Materiale til sundhedspersonale (side 8)

Det angives, at et apotek ikke er en kommerciel virksomhed. Er dette korrekt? En række produkter markedsføres både fra "almindelige" butikker og apoteker, hvorfor det ikke er hen-

sigtsmæssigt, hvis de to virksomhedstyper ikke er underlagt samme regelsæt.

Generiske betegnelser (side 13)

Det angives, at f.eks. Digestive og hostebolcher er generiske betegnelser, som forbrugeren ikke opfatter som bidragende til sundhed. Der nævnes, at det er muligt at få undtaget generiske betegnelser fra forordningen. Findes der i dag undtagelser, som har været i gennem godkendelsesproceduren, og vil disse undtagelser stå på en EU-liste, som er offentlig tilgængelig? Og kan undtagelserne anvendes i alle EU-lande, eller skal der søges særskilt, hvis undtagelsen anvendes i flere lande?

Kostråd (side 15)

DSK støtter op om de officielle kostråd, og i DSK's medlemskreds anvendes kostrådene i f.eks. tilbudsaviser. Dog er det vigtigt at påpege, at retningslinjerne for, hvornår man kan anvende "spise mad med mindre salt", "spis mindre mættet fedt" og "spis mindre sukker" er alt for restriktive, da virksomhederne skal forholde sig til, om produktet overholder kravene, som var det sammenlignelige anprisninger. Dette betyder, at de tre nævnte kostråd ikke vil blive anvendt i butikkernes markedsføring. I forhold til "spis mad med mindre salt", mener vi, at det bør være sådan, at hvis produktet enten er nøglehulsmærket eller følger Fødevarestyrelsens vejledende saltmål, bør kostrådet kunne anvendes i markedsføringen.

Anprisningen skal være forståelig for forbrugeren (side 19)

Det angives, at anprisninger er frivillige oplysninger, og det kan derfor ikke kræves, at anprisninger står på dansk. Men samtidig står der, at i nogle tilfælde kan forbrugeren forstå anprisningen, hvilket udløser en række krav til supplerende mærkning.

Hvad mener Fødevarestyrelsen, det er, der afgør, om forbrugeren forstår anprisningen selv om den ikke er på dansk? Vores opfattelse er klart, at enten forstår forbrugeren fremmedsprog eller ej. Ligeledes er der jo krav om, at obligatorisk mærkning er på dansk, hvilket må betyde, at Forordningen har taget stilling til, at en dansker kun forstår dansk. Vi opfordrer derfor til, at der indsættes en tekst i vejledningen, hvor det er angivet, at "Obligatorisk mærkning skal anføres på et sprog, der er let forståeligt for forbrugeren i den medlemsstat, hvor fødevareren markedsføres. Det betyder, at i Danmark skal mærkningen være på dansk eller på andre sprog, der kun ved uvæsentlige forskelle i stavning adskiller sig fra dansk". Jævnfør også Fødevarestyrelsens vejledning om mærkning af fødevarer.

Virksomhedens dokumentation

Vejledningen angiver flere steder (f.eks. på side 20 og side 51), hvis en virksomhed vælger at bruge en lidt anden formulering end den godkendte formulering, skal virksomheden også kunne dokumentere, at den har samme betydning, som den godkendte anprisning.

Vi foreslår "at kunne dokumentere" omformuleres. Det kan læses som om, der skal være en omfattende forbrugerundersøgelse af, om de forstår den anden formulering/varierende ordlyd. Det vil som oftest være en konkret vurdering, der foretages i virksomheden. Virksomheden kan med fordel holde sig til de eksempler, der gives på anden formulering i denne vejledning.

"sund" er det en uspecifik ernæringsanprisning?

Det angives, at Fødevarestyrelsen opfatter "sund" som en uspecifik ernæringsanprisning, hvilket reelt betyder, at betegnelsen ikke er lovlig at anvende. Vi opfordrer til, at Fødevar-

styrelsen overvejer at foretage en ny vurdering, efter vores opfattelse, kan "sund" også være en uspecifik sundhedsanprisning.

Brug af sukkeralkoholer i fødevaren sammen med "uden tilsat sukker" (side 32)

Det angives, at virksomheden ved brug af sødestoffer, som er energigivende skal vurdere, om anprisningen er vildledende. Er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at produktet kan suppleres med mærkning som f.eks. "med energigivende sødestoffer".

Sammenligning med øvrige produkter på markedet (side 39)

Det er DSK's opfattelse, at anvendelsen af de sammenlignelige anprisninger er begrænset. Dette skyldes, at den sammenligning, der skal foretages med de øvrige produkter på markedet, kan være kompliceret af foretage. Ligeledes er der risiko for, at markedet "flytter sig", så man bliver nødt til at foretage nye vurderinger løbende. Dette kan i værste fald betyde, at man ikke længere kan anvende anprisningen og dermed skal udforme ny emballage.

Det vil være en hjælp, hvis Fødevarestyrelsen kan supplere vejledningen med yderligere retningslinjer inden for dette. F.eks. at styrelsen forventer, at man undersøger markedet hvert andet år, og hvis konklusionen bliver, at mærkningen skal ændres, at man kan sælge ud af de produkter, der er produceret/pakket samt opbruge trykt emballage.

Helt generelt er det svært at opnå en sammenlignelig anprisning på sit produkt, da kravet til, hvor meget det skal adskille sig, er for højt (25% og 30%). Vi har tidligere spurgt til, om reduktionsprocenten kan nedsættes til f.eks. 10%, mon der er ændringer i f.eks. analysemetoder, der gør, at dette kan ske nu? Alternativt ønsker vi en dialog om, hvordan en virksomhed kan fortælle på/ved produktet, at de arbejder med at reducere næringsstoffer i produktet, f.eks. over den periode hvor produktet ændres – f.eks. "i denne yoghurt har vi fjernet 10% af sukkeret", både så virksomheden får et incitament for at reducere indholdet, og forbrugeren forstår, hvorfor produktet evt. smager anderledes.

I tabellen med eksempler (side 56)

Kan tabellen udvides yderligere f.eks., at man gerne må skrive "produkt XX indeholder hvedeklid, som bidrager til en øget passagehastighed i tarmkanalen".

Uspecifikke sundhedsanprisninger (side 57)

Det angives, at virksomheden skal kunne påvise sammenhængen mellem den uspecifikke anprisning og den specifikke godkendte sundhedsanprisning.

Vi er enige i, at der skal være en sammenhæng, men vi foreslår, at "påvise" slettes af teksten. Påvise lyder som, at virksomheden skal kunne levere et omfattende dokumentationsmateriale, hvilket ikke er tilfældet.

Anbefalinger fra læger osv. (side 63)

Hvis en sundhedsfaglig person "X" ejer en fødevarevirksomhed under navnet "X" og dermed er ansvarlig for produktet og skal stå som afsender på produktets mærkning. Vil dette blive opfattet som en anbefaling fra "X"?

Afsluttende bemærkninger

Som sagt er der tale om en meget brugervenlig vejledning, og giver vores hørings svar anledning til yderligere uddybning, må I endelig kontakte os.

Med venlig hilsen

Anne-Marie Jensen Kerstens
Fødevarekonsulent

De Samvirkende Købmænd

Islands Brygge 26, DK-2300 København S | T +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk | www.dsk.dk
CVR nr. 15232013 | Danske Bank 4180-4110212313